

BRUOŽAI

Rašo V. G.

VOJIEČIŲ ĮTRAUKIMAS Į BENDRĄ APSIGYNIMĄ PASITARIMAI TARP VLIK'Ų IR DIPLOMATŲ.

DERLIUS TENKA RAUDO-NIESIEMS PONAMS.

Jei viskas klosis gerai, tai Vakarinė Vokietija neužilgo turės pirmuosius savos kariuomenės pulkus, o paskiau ir divizijas. Amerikiečiams, kaip matyti, pasisekė nugalėti prancūzų ir anglų opoziciją, kuri dar nelabai seniai reikėsi gana asitroje formoje.

Tuom tarpu vokiečių divizijų atkūrimas ir vyriausios vadovybės pasiliks gen. Eisenhowerio rankose. Pats būdamas profesiniu kareiviu, gen. Eisenhoweris žinos kaip atlikti savo darbą ir įtraukti vokiečius į anti-bolševikinę koaliciją.

Sustiprėjus vakariečių pajėgoms, neabejotinai turės pasikeisti ir mūsų politika Europos kontinente. Jungtinės Valstijos vargiai begalės toleruoti ilgai tokią padėtį kokia dabar ten yra. Geležinė uždanga, Berlyno padalinimas, Sovietų kariuomenės ir policijos engimas okupuotų kraštų negali tęstis dešimtmėciais. Ši tragiška situacija privalo būti pakeista kaip galima greičiau.

Mums rodos, jog vokiečių ginkluotų jėgų atgaivinimas pagreitins realizavimą aukščiau paminėtų uždavinių.

Daug triukšmo sukėlusios derybos tarp VLIK'o ir Lietuvos diplomatų privedė prie praktiško susitarimo. Viršenybių ir subordinacijų klausimai palikti ant lentynos. Būtų gerai, kad jie ten ir pasilikėtų iki Lietuva nebus išlaisvinta.

Saršys su tais pasitarimais, abi pusės bendramė savo komunikate pareiškė štai ką:

"Siekdami darnumo lietuviškoje veikloje, jie taip pat kviečia sustabdyti visokius pasireiškimus, kurie visiškai nesiderina su lietuvių tautos vienine kova dėl laisvės ir su lietuvių tautos solidarumu."

Čia pasakyta truputį "mandresniais" žodžiais tas, ką mes anksčiau esame nesąky pabrėžę.

Tarp televizijos ir krutimų paveikslų užvirė smarki kova. Hollywoodas nusprendė nepasiduoti ir paskyrė 100 milijonų dolerių propagandai už savo movies". Ne gana to, filmų gamintojai yra pasirodę išstumti televiziją iš žinių perdavimo srities, nupirkdami išimtinias teises sporto rungtyne, tautinėse iškilmėse, žymesnių asmenų pasirodymuose ir pan.

Kas norės tą viską matyti, turės eiti į "moveis", o ne sėdėti namuose ir žvalgytis į televizijos aparatą. Tas viskas atrodo keista ir neetiška. Bet kas čia šandie paisy apie tokius dalykus!

Tai kam dirba Lietuvos kolchozininkai! Sovietiška spauda pasigirdama emė pasakoti kiek kuris kolchozas savo arkliais pristatė valstybei grūdų. Vilniaus rajone vežta tonais ir tuk stanciais kilogramų. Visa tai eina "privalomųjų pristatymų sąskaiton".

Seniau valstietis veždavo savo grūdus į turgų ir ten pardavo, gaudamas pilną atlyginimą. Dabar, bolševikiškoje sistemoje, jis turi pats nuvežti tas gerybes ir atiduoti maskoliams už dyką. Taip plėšikauti gali tik aršieji darbo žmonių priešai ir paprastai "razbaininkai".

Brooklyno "Darbininkas" aną dieną pranešė: "Worcesteryje išleistas 'Amerikos Lietuvių

SANDARA

LITHUANIAN

THE LEAGUE

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the Lithuanian National League of America. Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States. 840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill. Phone YArds 7-4789

METAI XXXVIII 5 CENTAI

PENKTADIENIS, RUGSEJO-SEPTEMBER 21 D., 1951 M.

No. 38

BALTIEČIAI IRGI KVICIAMI STOTI Į KARO PAJĖGAS

Amerikiečių Armija Vokietijoje Priima Svetimšalius

Frankfurt, Vokietija. — JAV armijos vadovybė praneša, kad virš 2.600 rytų Europos valstybių piliečių (ne vokiečių) atsiliepė į amerikiečių armijos rekrutavimo kvietimą.

Aplikacijos padavusių dauguma paeina iš rytų Europos ir jų tarpe yra nemažai Pabalčio valst. piliečių — lietuvių, latvių ir estų. Visi šie vyrai tarnauja juodai aprengtuose darbo daliniuose, amerikiečių ir prancūzų karo vadovybių žinioje.

Kaip Gynybos Departamentas jau kovo mėn. yra pranešęs, jog 2.500 gerai parinktų vyrų iš tų darbo dalinių bus užverbuoti 5 metų pradinei JAV armijoje tarnybai. Priimami tikslai nevedę vyrai nuo 18 iki 35, kurie susikalba angliškai.

JAV armija yra pasiryžusi Vokietijoje turėti 2.500 tokių svetimšalių — savanorių amerikiečių kario uniformose.

Ugniagesiai Išgelbėjo Ji Iš Elevatoriaus

Worcester, Mass. — Policija, o paskiau ugniagesiai turėjo nemažai vargo, kol paluosavo Juozas Suodis iš elevatoriaus trečiame aukšte apartamentinio namo. Įėjus jam į automatinį elevatorių ir uždarius duris, elevatorių ne tik nepasijudino, bet ir durų daugiau nebuvo galima atidaryti.

Juozas Suodis emė daužyti kumščia į duris ir tą triukšmą nugirdo kiti, kurie pašaukė pagalbą.

sunkiai verčiasi. G. Kybai mirus, jį leisti perėmė J. Leonaitė. Apie šešis mėnesius laikraštelyje dirbęs Balys Brazdžionis dabar iš redakcijos pasitraukė".

Taip, kai leidėjas miršta, o redaktorius pasitraukia, tai ir našlaičiai laikraščiu gyvimiškas nebėra pyragai.

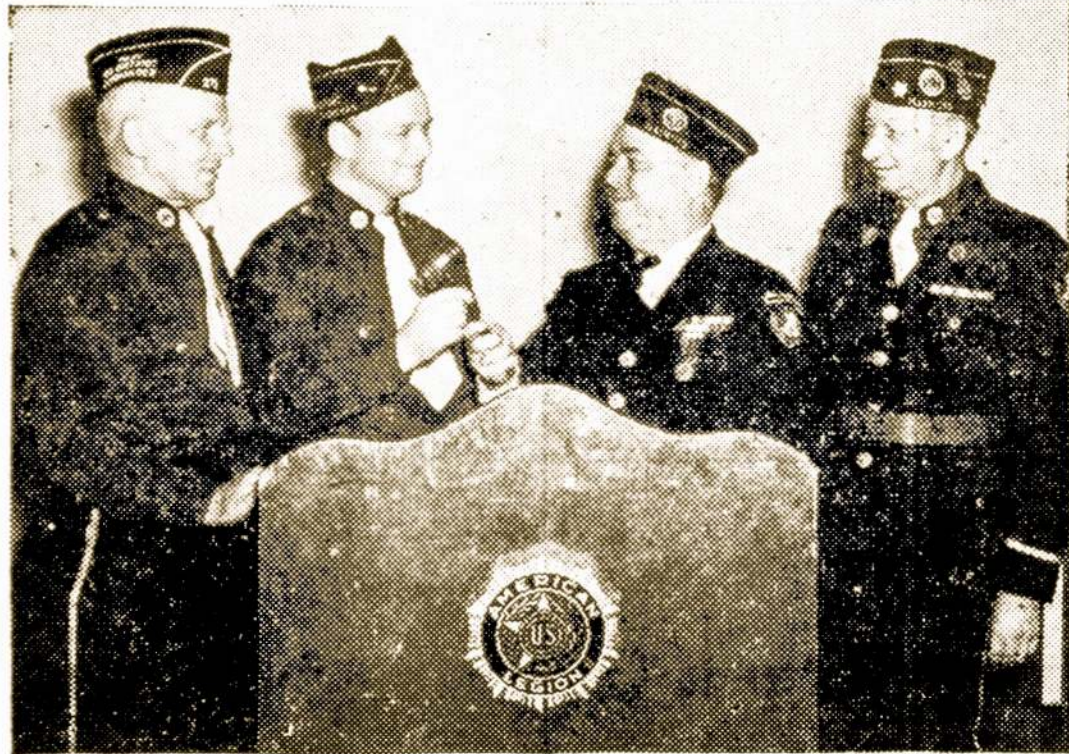
Keistų reiškinų matome šian dieniniam pasaulyje. Mažytė Persija išdriso atimti iš anglų milžiniška aliejaus industrija ir faktinai konfiskuoti 400 milijonų dolerių turto.

Tai yra ne tik apiplėšimas, bet ir tiesioginis Anglijos įžeidimas. Bet anglai tuom tarpu nesigriebia jokių žygių apsaugoti savo turtą ir prestižą. Jie bijosi Sovietų Sąjungos, kuri taip juoda katė slankioja apie uos aliejaus šaltinius, ir juos, inoma, pagriebs.

Maskvos propaganda sugebėjo išgąsdinti ir savotiškai paraližuoti demokratines šalis. Pastarosios bijosi, nes nebeapstiki savimi. Jos traukiasi nuo besiplečiančio raudono šešėlio, paukodamos vieną poziciją po kitos.

Kaip ilgai tas tęsis? Kaikurie spėlioja, jog tik iki 1952 metų, kuomet Jungtinių Valstijų apsiginklavimo programa bus užbaigta. Pagyvinsime, pamatysime.

IVESDINANT NAUJĄ DARIAUS-GIRĖNO POSTO VALDYBĄ

Paveiksle yra iš kairės į dešinę: Joseph Kibort, 4-to Distrikto Komandierius, John L. Paukštis naujas Dariaus Girėno Posto Komandierius priima kūjelį nuo William Burns buvusio Valstijos Komandierio Amerikos Legiono ir Anthony Kasper buvus Komandierius Dariaus Girėno Posto.

Dariaus - Girėno Postas Iškilmingai Įvesrins Savo Naujus Pareigunus

Ceremonijos Ruošiamos Šeštadienį, Rugsejo 22

Dariaus-Girėno 271 Amerikos Legiono Postas ruošiasi nepaprastoms iškilmėms — naujų viršininkų instaliacijai, kuri įvyks šeštadienį, rugsejo diena. Posto komandierio vietą užims John L. Paukštis; jo pirmuoju padėjėju bus Stephen G. Gay, o antruoju vice-komandieriu Stephen J. Sisk.

Posto adjutantu taps B. P. Juodagalvis; finansų pareigūnu Alex Strelesky; chaplain — John W. Pachankis; teisėju — Alfonse F. Wells, gydytoju — Dr. S. Biežis ir Dr. F. Pulsucki Le Van; istoriku — Edward A. Apke; Service Officer — Joseph A. Kibort ir R. P. Mikala-

Pagerbs Prof. Biržišką, Pasirašiusį Lietuvos Nepriklausomybės Akta

Rengėjai Prašo Prisiųsti Sveikinimų ir Aukų

Los Angeles Lietuvių Kultūros ir Labdaros Klubas rengia pagerbimo puotą prof. Mykolui Biržiškai jo vardadienio proga, rugsejo 30. Kaip žinoma, prof. M. Biržiška yra vienišelis asmuo, gyvenęs Amerikoje, kuris pasirašė Lietuvos nepriklausomybės akta. Jis taip pat yra daug atsižymėjęs savo moksliniais darbais istorijos ir literatūros srityje.

Šiuo metu jis ir jo žmona gyvena gana sunkiose apstovose; medžiaginė parama jam yra labai ir labai reikalinga. Todėl sykiu su sveikinimais prisiųskite taip pat ir aukų. Kultūros ir Labdaros Klubas šią šeimą jau yra keliais atvejais parėmęs. Rengiamos rugsejo 30 diena puotos pelnas taipgi eis tam tikslui. Bet čia reikalinga ir platesnė Amerikos lietuvių parama.

Todėl ir kitų kolonijų tautiečiai kviečiami prisidėti, pasiunčiant sveikinimą ir auką Lietuvos Kultūros ir Labdaros Klubui pirmininkės vardu: Mrs. M. J. Aftukienė 2111 Wollam St., Los Angeles 55, Cal.

jūnas; maršalka — Bruno A. Prankus.

Tuom pat laiku įvyks ir moterų vieneto naujos valdybos instaliacija. Buvusioji vadovė p-nia Josephine Lapinskas užleis savo pareigas p-niai Helen M. Kareiva.

Taigi, — šio šeštadienio vakare virš tūkstančio žmonių užpildys Dariaus-Girėno posto namus, 4416 S. Western Ave. Nariai ir svečiai pamatys ne tik įspūdingą programą, bet jie bus ir tinkamai pavaišinti.

Vargšams Suomiams Ir Čia Nesiseka

Seni Taxicabs Negali Pakliūti į Suomiją

Ateinančiais metais Suomijos sostinėje — Helsinkii mieste įvyksta Olimpiniai žaidimai. Kad aprūpinti tinkama transportacija, viena suomių prekybos bendrovė nupirkė Chicagoje 500 senų Checker taxi automobilių, bet nesuranda laivų tam kroviniui išvešti. Didžiųjų Ežerų laivų kompanijos turėjo pirkinį nuvežti iki New Yorko, bet jos yra apkrautos kitokiomis transportacijom.

60 Metų Dar ne Senatvė

Dr. Edward Bortz, buvus prezidentas American Medical Association, pareiškė, jog vyras ar moteris, sulaukę 60 metų, negali skaitytis seniais. Išgyvenusi nuomonė apie senatvės laikotarpį, anot to gydytojo, turėtų pasikeisti. Kol nepasiekiam 70 metų amžiaus, tol neperžengiam senatvės slenkčio.

Republikono Nuomonė

Senatorius Brewster, republikonas iš Maine valstijos, kritikuodamas mūsų užsienio politiką, pareiškė: "Aš nesakau kad republikonai bus geriau padarę, aš tik noriu pabrėžti kad republikonai nebūtų buvę blogesni."

Rugsejo 23 d. — pirmoji rugsėno sezono diena.

Laikas Pasiruošimam Apsaugai Labai Trumpas-Tikrina Jessup

Tai Bus Svarbus Įvykis Linden, N. J. Lietuviams

Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius Linden, N. J. rengia šaunų bankietą šeštadienį, spalio 27 dieną, į kurį pakviesta eilė žymių amerikiečių ir saviškių. Muzikale programa išpildys Barbara Darlys ir Marijona Kizytė, abidvi iš New Yorko.

ALT. skyriaus pirmininkas Jonas Liudvinaitis energingai darbuojasi bankieto rengime. Jis yra užsimojęs sukelti paskirtą kvotą — \$500 Lietuvos gelbėjimui. Jam daug gelbsti p. Priepulionis, Kairys, p-nia Solomėja Mulks ir kiti.

Pagal Sovietų Planą

Naujoji SSSR Respublika

Lenkijoje plačiai kalbama, kad Maskva yra įsakiusi lenkų komunistams prašyti, kad Rusija "maloniai sutiktų" priimti dabartinę Lenkijos "liaudies respublika" į Sovietų Sąjungą, kaipo 17-tą sovietų respublika.

Suvaldyti Tris Žmonas Nėra Lengvas Dalykas

Neilgai Džiaugės Tokiais Romansavimais

Jaunas italas iš Torino miesto, Italijoje vedė žavią, gražią mergaitę. Kiek su žmona pagyvenęs, jisai "persisotino" tuo laimingu šeimos gyvenimu ir pradėjo pirštis kitoms merginoms. Ju buvo net keturios, kurias tasai smarkusis Remo Menego kalbino už jo tekėti: tai buvo Anna, Lucia, Rita ir Evelina.

Bet šio "sužadėtinio" nelaimė, Evelina netikėtai sužinojo, jog jis yra jau vedęs. Nėgana to — jį sužinojo ir apie kitas 3 konkurentes. Tuomet visos moterys suėjo kartu ir išdirbo keršto planą.

Rezultate tas vyrukas buvo gerokai apkultas ir pamokintas.

Stiklinis Laivas Paleistas į Vandenį

Portsmouth, Va. — Karo laivynas šiomis dienomis nuleido į vandenį pirmutinį laivą, kuris yra pagamintas iš stiklo.

Tai yra vadinamas "whaleboat", 26 pėdu ilgumo, varomas paprastu motoru.

Visgi Nemaža Skaitlinė

Bavarijos vokiečių spauda neseniai paskelbė, kad paskutinio gyventojų surašymo metu paaikėjo, jog nuo 1945 metų, t. y. nuo karo pabaigos vakarų Vokietijoje gimė pusė milijono ne-vedybinių kūdikių.

Atlanto Pakto Nariai Privalo Paskubinti Ginklų Gamybą

Agresijai Užkertamas Kelias Iš Visų Pusių

Turkija ir Graikija Primos į Atlanto Pakto Narius

Ottawa. — Pasitarimai dvylikos Atlanto Pakto valstybių Kanados sostinėje vyko didžiau sioje paslapytje. Į Parlamento rūmus, kurie buvo konferencijos vieta, niekam pašaliniam nebuvo leista įeiti. Matyt, suvažiavę atstovai svarstė ką tokiu nepaprastai slaptingo.

Kiek matyt iš pranešimų, Jungtinių Valstijų delegacija, su valstijos sekretorium Achesonu priešakyje buvo susirūpinusi praversti du dalyku: leisti vokiečiams ginkluotis ir paskatinti apsiginklavimą kitose Atlanto Pakto valstybėse. Mūsų delegacijos narys Phillip C. Jessup pareiškė:

"Tai yra kritingas laikotarpis mūsų pasiruošimuose apsaugai. Mes visi jaučiame skubų reikala padidinti gen. Eisenhowerio pajėgas naujomis divizijomis ir karo medžiaga. Laikas vaidina čia labai svarbia rolę. Pavojus gaisro yra dabar ir ugniagesių organizavimą nereikėtų palikti vėlesniam laikui".

Kolchozų "Uždarbiai"

Paimdami grūdus iš kolchozų Lietuvoje Sovietai sumoka valstiečiams po 4 rublius už 100 svarų rugių. Bet kuomet tie patys kolchozininkai arba darbininkai perka rugius duonai, tai valdžiai jau turi mokėti penkis kartus daugiau.

Derlius Lietuvoje Buvo Nuimamams Griėztoje Partijos Agentų Kontroleje

Kaip Lietuvos Zemdričiai "Išlaisvinami" Nuo Duonos

Rugiapiūtė Lietuvoje jau yra baigta, bet tuo pat metu prasidėjo vadinamų darbo brigadų veikla. Tos darbo brigados seka, kad ūkininkai skubiai iškultų javus ir kad grūdus nedelsiant pristatytų į komunistinius sandėlius — "magazinus".

Tos "darbo brigados" tariamai turi ateiti zemdričiams rugiapiūtės ir kūlimo metu į talką, bet tikrenybėje jas sudaro valdžios šnipai, seka kad valstiečiai stropiai dirbtų ir kad nei grūdėlio sau nepasiliktų.

Komunistai leidžia dekretus, kur garsiai prižada ūkininkams tūkstančius gerybių, bet Lietuvos zemdričiai puikiai numano, kokiomis malonėmis juos gali apdovanoti komunistai. Valstiečiai puikiai prisimena vokiečių darytas rekvizicijas, kurios pažyginus su dabartiniais ūkinin-

Menki pasiruošimų rezultatai kitose valstybėse, privertė mūsų skubotai reikalauti sukūrimo vokiečių divizijų ir pavesti jų organizavimą pačiam gen. Eisenhoweriui. Nors nenoromis, bet su šia mintimi turėjo sutikti prancūzai ir anglai.

Paskutinėje konferencijos dienoje į Atlanto Pakto šeimą tapo priimtos Turkija ir Graikija. Tuo būdu geležinė apsaugos tvora apie Sovietų Sąjungą tapo sustiprinta dar dviem bokštais.

Pabrangis Ir Degtinė

Nauji federaliai taksai nušė \$9 iki \$10.50 galionui degtinė-pabrangins degtinę 30 nuosimčių. Už kiekvieną čerkutę teks mokėti bent porą centu daugiau. Tikrenybėje ji kaina paskoks visu penktuku.

Netiki Vokiečiams

Ilgametis amerikiečių korespondentas Vokietijoje H. Clark pareiškė anglų žiniui agentūrai "Reuter" štai ką: "Aš esu ištikimes, jog kuomet vokiečiai bus sujungti ir apginkluoti, tai viena gražia diena jie atsiks drauge su Sovietais prieš Ameriką".

Karo Laivai Manevruoja

Britų ir graikų 38 karo laivai šiuo metu atlieka karinius pratimus Egėjaus jūroje.

Mažas grūdėlis didžiu medžiū užauga.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
General Office:

840 West 33rd St., Chicago Telephone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$3.00
In Canada and all Foreign Countries per year \$4.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.

UŽSAKYMŲ KAINA:

Suvinytose Valstijose metams \$3.00
Užsenyje metams \$4.00

Ar Laukti Agresijos Ar Jai Užbėgti Už Akių?

Sovietinės santvarkos Rusija šiandien jau laikoma atviru Amerikos priešiu. Ir nėra jokios paslapties, kad Stalinas tik tykoja, laukdamas palankesnės valandos mūsų kraštą užpulti. Ir todėl savime kyla klausimas: ar reikia to užpuolimo laukti, žinant, kad jis visvien — vėliau ar anksčiau — turės įvykti, ar patiems patogesniu laiku Sovietų Sąjungą pulti?

JAV savo istorijoje pačios karo dar niekad nėra pradėjusios. Tai yra labai graži tradicija, bet ar atitinka jina šiem laikams?

Ar Amerika, turėdama atominių bombų žymiai didesni skaičius, turėdama moderniškesnius ginklus, labiau pažengusią aviaciją, ir dabar dar turi būti ištikima tai savo tradicijai, ar ir šiandien teturi vien gintis, o ne pulti?

Sveikas protas, atrodo, turėtų patarti, jog galima nuo tradicijos ir atsakyti, jei norima užtikrinti sau pergalę ir apsaugoti nuo sunaikinimo.

Be aebjo, yra klausimo ir antroji "moralės" pusė. Ką nors be priežasties užpulti, nėra garbingas dalykas. Bet, jei turime reikala su priešiu, kuris maralės niekad ir niekur nepripažįsta, ar tokiu atveju negalima atsakyti savo ankstyvesnių nusistatymų?

Kad išgelbėti Ameriką ir visą pasaulį nuo komunistinės vergijos, nuo skurdo, nuo neteisybės, Rusijos puolimas būtų istorijos pateisintas. Ir Amerika šiuo žygiu tik pelnytusi sau garbę ir žmonijos dėkingumą.

Kad Būtų Ramiau Ir Mums Savo Darbą Testi

Pasaulis šiais laikais ištikro susiaurėjo. Kokie nors kivirčiai tarpe lietuvių politinių grupių vakarinėje Europoje, arba tarpe tu veiksmų, kurie dirba Lietuvos išlaisvinimui, greitai pasiekia Amerikos lietuvių išeiviją ir čia sukelia tam tikrą reakciją. Kaikurie iš vietinių šoka ginti vienus, kiti kitus, o tretieji stovi ir stebisi, nesuprasdami del ko čia pešamas.

Tuom tarpu visi kalba apie vieningumą ir bendras pastangas. Kaikurie net nueina taip toli, kad užsispyrusiai tvirtina, jog reikia būtinai, kad ir ant popierio, sujungti visus pasaulio lietuvius į vieną "bendruomenę".

Tokius šūkius, kaip tyčia skleidžia tie, kurie daugiausiai prisideda prie ardymo kaimyniškos ramybės. Gal jie to ir nenujaučia arba nesugeba suprasti, bet taip, faktinai yra.

Sudaryti gerą talką kokiame nors darbe nėra lengva. Talka reikalauja žmonių, patyrusių ir mokančių su kitais dirbti. Lietuvos gelbėjimo srityje, ypatinai jos viršūnėse, tokie žmonės yra neatbūtinai. Ne siaurai protaujanti, ne užsispyrėliai, bet tolerantai ir plačiau mąstanti.

Nei vienas dabartinių vadų tremtyje neprivaltėtų jaustis per dideliu patikrinti savo pažūras ir elgesį naujų demokratinė idejų šviesoje. Kad būtų tikras demokrata neužtenka priimti popierinę programą arba pasisavinti tą vardą. Demokratija yra ne tik pažūra arba šūkis, bet praktiškas pritaikinimas tolerancijos, kito žmogaus nuomonių gerbimas ir ieškojimas kompromiso su kitais asmenimis arba grupėmis.

Daug čia galima būtų išberti žodžių ir minčių, kalbant apie demokratiją amerikiečių sąvokoms. Bet visko čia juk neiškalbėsi. Mums norėjosi tik pabrėžti, jog lietuviškoms politinėms grupėms tremtyje reikėtų daugiau pasisemti tolerancijos, arčiau susipažinti su praktiška amerikoniškos demokratijos puse. Tą atlikus joms būtų daug lengviau susikalbėti tarpusavyje ir bendrai siekti savo tikslo.

Kodel mes reikiame šioje vietoje tuos pageidavimus? Ar turėdami kokius nors užkulinčius tikslus? Visai ne. Mums svarbu buvo nurodyti keletą būdų kaip apsaugoti Lietuvą ginančius veiksmus nuo chronišku vidujinių kivirčių, kurie neišvoniai ir slegiančiai veikia ir į Amerikos lietuvių išeiviją.

Vartai į Ameriką Jiems Uždaryti

Jau keliais atvejais Pabaltijo valstybių žmonės — latviai, lietuviai, estai — prasiveržė iš už geležinės uždangos ir, pakeldami didžiausį pavojų, pasiekė laisvąjį Švedijos kraštą. Kiti vėl pabaltiečiai, bijodami, kad toji pati Švedija galės juos išduoti rusams, mažais laiveliais yra perplaukę Atlanto vandenyną ir pasiekė Amerikos krantus.

Pirmieji šios rūšies pasiryžėliai savo laiveliu atvyko prieš

porą metų. Vėliau jų pavyzdžiu — be pasų ir be vizų — kelionė į laisvą Amerikos šalį primityviųjų laivų dėniuose atliko kiti drasuoliai. Iš viso tokių pasiryžėlių būta apie du šimtai.

Kaikuriems šių atvykėlių nusišypsojo laimė: jiems buvo leista JAV pasilikti. Matomai, emigracinius reikalus tvarkančios įstaigos atrado tiems asmenims rimtus užtarėjus ir todėl jų atvykimas tapo legalizuotas. Bet virš 80 tokių ryžtingų atveivų į Amerikos kraštą nėra įleidžiami. Jiems gresia rimtas deportacijos pavojus. Nors, reikia tikėtis, ne į kraštus už geležinės uždangos, bet, greičiausiai, į pačią Švediją, iš kur jie ir yra atvykę.

Amerika jau nustojo būti prieglobstis kiekvienam emigrantui. Šiandien skriaudžiamieji ir persekiojamieji jau nebegali, kaip kadaise, ieškoti Laisvės stovylos kviečiančio obalsio. Iš vienos pusės, tiems iš rūsų pavertę šalių žmonėms reikiama užuojauta, kitu gi atveju jiems yra uždaromos durys į laisvę. Jiems yra uždaromi vartai ir išsvajotą Ameriką.

Iš to tik gali pasidžiaugti komunistinė propaganda ir gal dar pasigirs pasitenkinimo balsai mūsiškių izoliacionistų tarpe. Bet vargšai pabaltiečiai, išdrįsę nugalėti vandenyno audras, neberas ramybės ir prieglaudos svajotoj Amerikos užuovėje.

Apžvalga

VISOMIS TRIUBOMIS SLOVINA TĄ AZIATIŠKĄ DESPOTĄ

Sovietiški propagandistai skelbia, jog niekad "Tarybų" Lietuvoje nebuvo tokio muzikos pakilimo, kokis pasireiškias dabar. Tai esąs ryškus tarybinės muzikos laimėjimas ir išbujojimas.

O kokios gi rūšies yra toji muzika? Pirmoji eilė, žinoma, statoma Tallat-Kelpšos "Konata apie Stalina"; paskiaua K. Galkausko kūrinys "Didžiajam Taikos Vėliauninkui"; J. Karoso poema "Bus Taika"; J. Sveodo "Kantata Tarybų Lietuvos Dešimtmečiui"; ir "Kolketyvo Užsimojimai".

Tai tik keli pavyzdžiai lietuvių "liaudies" muzikos, kuri skiriama Stalinui ir jo barbariško "priešpaukio" slovinimui.

Seniau sakydavo: nedirbsi — nevalgysi; dabar, prisimenant tuos nelaimingus kompozitorius, galima priminti, jog jeigu jie aklaai netarnautų komunistams, tai jų gyvybė kabotų ant siūlo galo.

ANGLAI PERKA VERGU PAGAMINTUS PRODUKTUS

Anglija pasirašė prekybos sutartį su Sovietais ir pažadėjo nupirkti iš jų vienu metu bėgyje 200,000 tonų kviečių, 425,000 tonų miežių, 300,000 tonų kukuruzų ir 75,000 tonų avižų.

Sie visi grūdai yra vergu darbo produktas. Jie prievarta atimti iš kolchozininkų ir eksportuojami į Angliją. Maskoliams svarbu gauti užsienio valiutos įsiginklavimui ir propogandai; anglai tokią valiutą jiems dabar teikia.

ATOMINĖS ENERGIJOS KOMISIJA IR DEGTINĖS KRAUTUVĖS

"Sausieji" Washingtonė šoko protestuoti prieš Atominės Energijos Komisijos saualiavimą. Jie tikrina, jog toji komisija atlikusi bausių prasižengimą, leisdama savo dirbtuvėse atidaryti degtines krautuvėis ir pardavinėti svaiganančius gėrimus darbininkams ir tarnautojams.

Prohibicijos šalininkai, jų tarpe ir Senatorius Robert S. Kerr, iš Oklahomos, įrodinėja, jog isikaušę darbininkai gali padaryti daug žalos ir išsprogdinti atomines bombas ten pat vietoje.

Tačiau šie visi protestai ir šūkavimai nepakeitė komisijos nusistatymo degtines atžvilgiu. Vienas tų "komisarų" drąsiai pareiškė, jog atominė ir degtinės energija turinčios šį tą bendro ir viena kitai neprieštarauja.

KOMUNISTŲ ZVALGYBA TURI VISKĄ ŽINOTI

Komunistų sistemoje tikrai vyrauja "pažanga": ten ir sienos privalo ausis turėti. Prahoje, Cekoslovakijos sostinėje, ne seniai slaptosios policijos įsakymu buvo atremontuotas geriausias miesto viešbutis. Ir šia proga tos pačios slaptosios policijos nurodymu kiekvienam viešbučio kambaryje buvo įtaisytas slaptas mikrofonas.

Tokie pat mikrofonai yra įrengti ir valgomajame kambaryje po stalais, viešbučio laukiamajam ir visose kitose vietose, kur lankytojai tarpusavy kalbasi. Net ir vonios kambaryse įtaisytos tos slaptosios "ausys".

Tiems pasikalbėjimams klausytis yra įrengtas "centralinis" biūras, kur diena-naktį sėdi policijos agentai ir gauda "neištikimųjų" prasarimus apie "rojaus" gyvenimo netobulybę.

Dėka tomų sienų ausims, neatsargūs žmonės pakliūna į politinės policijos nagus. Ir ten jiems netgi leidžia pasiklausti į plokštelę užrašyto jų "negeistino" apie valdžią prasarimo posakius.

Bostono Lietuvių K-tas Paremti John B. Hynes Kandidatūrą į Majorą

Dabartinis Bostono majoras John B. Hynes kondidatuoja dar vienam terminui. Kaipto gerą savo prietelių šio miesto lietuviui ruošiasi aktyviai paremti. Grupė mūsų visuomenės atstovų buvo susirinkę į majoro kampanijos "headquarters" ir sudarė savo komitetą. Į jį įeina: A. J. Chaplikas pirmininkas, Ralph Juško — vice-pirm., Blanche Stravinskis sekretorė, J. Arlauskas išdininkas.

Sis komitetas žada išvystyti plačią rinkiminę veiklą tarpe Bostono lietuvių.

Jumoras

Tai Vėliau Galėsi Padaryti

Pradedantis rašytojas skaito garsiam autoriui savo kūrinį. Pabaigęs, jis klausia žymaus kūrėjo nuomonės.

— Matai, jaunasai žmogau,— patarė patyres rašytojas — tokius kūrinius pradėk tamsta rašyti tik tada, kai pagarsėsi. O iki to laiko pasistengk rašyti tik vertingus dalykus, tik tokius, kuriuos žmonės suprastų ir kurie jiems būtų įdomūs.

Amerikos lenktynių arklys — "Citation" savo nenugalimais bėgimais savininkui yra uždirbęs net 1,085,760 dolerių.

per mano koštuvą

Gaila, kad ir kilę iš Vabalninko apylinkės išsižadėjo savo gimtinės kalbos.

Pav. vienas mano pažįstamas vabalninkėnas parašė laišką, kurį skaitydamas tiesiog stebėjau. Zmogus, matyt, visai yra pamiršęs gražią vabalninkėnų tarmę.

Pav. vietoje "mono", jis sako — mano; vietoje "možas", taria — mažas; vietoj "upa" sako "upė".

Toks lengvas, populiarus žodis kaip "gyvota" pas jį parašytas kaž kaip gramėdiškai — "gyvatė".

Reiktų ką nors daryti apsaugojimui mūsų kalbos originalumu.

Didžiausias mūsų laikų išradimas, pasirodė, esanti "bendruomenė". Vienas rašte mokintas vyras neseniai paskelbė "Drauge", jog sutvėrus tą "bendruomenę" ir Lietuva bus išlaisvinta, ir mūsų kultūra apsaugota ir pati tauta išganyta.

Taip, jeigu kas iki šiam laikui netikėjo į stebūklus, tai dabar įtikės į juos ir pats didžiausias "nevierninkas".

Teisindami išvijimą vokiečių iš tų plotų, kuriuos okupavo lenkai, pastarieji emė nurodinėsi, jog ir Biblijos laikais buvo praktikuojamas toks tautų "kilnojimas".

Pav. Senojo Testamento IV Karalių Knygoje pasakojama, jog Asirijos karalius Salmanazar, užėmęs Samariją, perkėlė visą isralietų tautą į Asiriją prie upės Gazanu. Panašiai elgėsi ir Babilonijos valdovai.

Taip ištikro galėjo būti anais laikais, bet jeigu tuos pačius lenkus kas bandytų išvyti į Afriką arba Aziją, tai ar jie nešauktų gvoルト, jog tai didžiausias prasižengimas ir tautos naikinimas?

Laike šaunaus bankieto Londonė, viena ponitė paklausė garsaus rašytojo Bernard Shaw:

— Kaip tamsta manai; kiek aš galėčiau turėti metų? Bernard Shaw: — Tamstos akys galėtų turėti 16 metų, lūpos 14, rankos 16, (palukėjęs): O dabar sudėkite viską į krūvą!

Nugirsta Rūgštus Pieno klubė: "Ką gali su šypsena atlikti, negriebk lazdos arba kirvio atsiekimui to paties tikslo". Gaila, kad šios pastabos nebuvau nugirdęs pirm negu VLIK'as buvo susitikęs su diplomatu atstovais. Gal tas būtų pagelbėjęs jiems pilnai susitarti.

Pasak sovietiškos spaudos, Zarasų apskrityje gerai pasirodė žemės ūkio artelės sekančiuose kolchozuose: "Leninui Atminti", "Bolševiko", "Tarybinio Artojo", "Kalinino" ir kituose.

Tikrai skaudu, kad Lietuvos žemelė teršiama tokiomis burliokiškais pavadinimais.

"Waukesha Freeman", išeinąs Wisconsin valstijoje, duoda toį patarimą jaunom nuotakom: "Jei nori kad vyras pamėgtų namus, tai nelaikyk" jo per ilgai virtuvėje plauanant indus, ar ką nors verdant".

Taip, bet šiame moderniškam amžiuje, daug vyrų turėtų baidauti, jei nemokėtų patys virti!

Aš netikiu, kad taip ištikro būtų. Kam rusams reikalingas tas žibalas ir gazolinas, kuomet jų kolchozai apšviečiami balanais, o traktorius velka patys kumečiai? — Eolas.

Dr. Jonas G. Valaitis Atidarė Medicinos Kabineta Chicagoje

DR. J. G. VALAITIS

Studijavęs medicinos mokslą Lietuvoje ir Vokietijoje, Dr. J. G. Valaitis baigė 1946 metais Tuebingeno universitetą ir parašęs disertaciją, gavo medicinos daktaro laipsnį. Šalia universiteto klinikų, Dr. Valaitis dirbo UNRRA ir IRO ambulatorijose, daugiausiai susitikdamas su tuberkulozės ir vaikų ligomis.

1949 metais atvykęs į JAV įstojo į Columbijos ligoninę New Yorke vienu metų privalomai praktikai atlikti, kurią baigęs šių metų birželio mėn. išlaikė Illinois medicinos valstybinius egzaminus, gaudamas pilną gydytojo teisę. Dr. Valaitis atidarė savo kabinetą 4038 S. Archer Ave., Chicagoje.

Palinkėkime Dr. J. Valaičiui daug sėkmės netik jo mediciniškoje praktikoje, bet ir jo visuomeniškame veiklume, idea-

litiškoje kovoje už laisvą ir nerėmuotą lietuvių dvasią.

— Gediminas.

Ilgas Gimtadienis

Nuo rugsėjo 24 dienos krutamu paveikslų industrija pradės minėti savo 50-tą gimtadienį ir celebracijos tęsis ištisus metus. Pirmutinis filmų teatras atidarė Los Angeles, Cal. balandžio mėnesyje, 1902 metais.

Visa Laimė

Ponia Burbulienė naktimis baisiai knarkia. Visokias keistas garsais. Jos vyras, muzikas, kiekviena naktį pabunda ir su pasibaisėjimu klausosi to kriokimo, šnypstimo ir gargaflavimo. Po to ji užtraukia ant galvos pagalvę ir šnabžda: — Visa laimė, kad esu žmogus, mylintis muziką ir kad groju orkestre.

Mislė

Smauktė paukštė, per jūras lėkė, jos uodega baisesiai rėkė (Kulka).

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

John A. Kass Duodama 1 metų Garantija

Longvais Išmokėjimas

JOHN A. KASS
4102 Archer Ave.

(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke Isteigta 1915 metais

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA

GERUS DIVIDENDUS

- Kiekvienas, kuris kas savaitė arba kas mėnesį taupo nors truputį, taupo planingai.
- Taupyti reikia įprasti. Taupyk nors mažai, bet reguliariai.
- Nuo 1905 metų kiekvienam taupytojui Mutual Federal Savings moka gerus dividendus du kartus į metus.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki \$10,000 per Federal Savings & Loan Ins. Corp.
- PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Now **25%** More AT DISTRICT SAVINGS

Pradedant 1897 metais, iki šiai dienai taupytojai District Savings b-vėję pelnė ir pelno didesnį uždarbį ant sutaupytų...nežiūrinį sąskaitos balanso.

DABAR... nuo Liepos 1 d... mūsų dividendas tapo pakeltas net 25%... Vadinasi, mūsų taupytojai šiandien uždirba daugiau negu bile kada pirmiau... Apart pelno, District Savings teikia jums pilniausiai apdraustą apsaugą... ir draugiškiausią patarnavimą.

District Savings and Loan Association

3236 South Halsted St.

John A. Motevil, Secretary

Apie Iyairius Dalykus

Dalykai į Kuriuos Mažai Teatkreipiam Dėmesio

Mėsos kėsnis pietų metu mums reikšia ne vien pasigardžiavimo malonumą. Kai valgomė mėsą, atsimeikime, kad teikiame mūsų organizmui tai, kas jam yra reikalinga ir be ko jis negalėtų pildyti savo pareigų.

Mėsa yra turtinga proteinais. Kitaip tariant, mėsa parūpina medžiagas mūsų organizmo augimui bei jo vystymosi procesui. Kiekvienas mūsų privalo turėti ligoms atsparumą ir toks atsparumas gaunamas valgant mėsa.

Mėsoje užtikiami šie mineralai: fosforas, organinė geležis ir varj turintieji vitaminai. Visos šios medžiagos yra reikalingos mūsų kraujui. Lygiai mėsoje randasi turtingi vitaminai, kurių tarpe vitaminas A, palaikąs augimą ir vitaminas B, būtinas sveikai odai išlaikyti, naudingas nervams, lūpoms ir akims.

Mėsa suteikia mums darbo energiją ir todėl jos vartojimas yra labai naudingas.

Gydytojų Perteklius Vakarų Vokietijoje

Vakarų Vokietija šiuo metu turi tiek daug gydytojų, kad daugeliui jų tenka imtis kitokio darbo. Nemažai daktarų, kad užsidirbtų pragyvenimui, restoranuose plauna indus, dirba fabrikuose, užsima prekyba.

Bet lygiagrečiai rytų Vokietijoje, kur šeiminkauja rusai, jaučiamas didelis gydytojų trūkumas.

Ne Visi Gyvūnai Tuomi Gali Pasigirti

Mobile, Ala. — Sakoma, kad katės gali devynius kartus gyventi. Bet čia esanti katė Pedegree, priklausanti O'Connor šeimai, nors devynių gyvybių ir neišgyvenusi, gali pasigirti savo dvigubu amžiumi. Ši katė jau turi 19 ar 20 metų. Paprastai kitos katės tesulaukia tik pusę to amžiaus, bet ji vis tebegyvena ir jaučiasi gan smarki.

Vyro Teisės Šeimoje

Akron, Ohio. — Vietos teisėjas Charles Kelly pritarė, kad vyras šeimoje privalo turėti teises. Jis atsisakė kalėjimo bausmės nuteisti James S. Johnson, kuris nenusiėndavo savo žono, o taip pat ją ir mokindavo. "Tai yra viena iš pagrindinių vyrų teisių", pastebėjo teisėjas ir bausmės nepatvirtino.

Atominės Bombos Skris Per Okeanus

Washington, D. C. — Admirolas Fechteler, jūrų operacijų šefas, pranešė, kad karo laivyno aviacija jau gali gabenti per vandenynus atomines bombas į tolimiausius pasaulio kraštus.

Lygiai jis pareiškė, jog marinių korpusas bus padidintas iki 3 divizijų, kuriose bus 240,000 to korpuso karių.

Nuteistas į Kalėjimą Turėjo Vargo Kol Jį Pats Surado

Lewistown, Mont. county atorney savo įstaigoje pastebėjo nepažįstamą žmogų. "Ar tamsta turi kokį reikalą? — paklausė valdininkas.

"Taip, aš noriu patekti į kalėjimą" — atsakė užklaustasis ir po to paaiškino, kad ką tik

teisme jis buvo nuteistas kalėjimo bausme, bet šerifas kažkur yra nuėjęs ir pats nuteistas nežino, kur yra kalėjimas. Kelias į kalėjimą jam buvo nurodytas.

Lietuvai Remti Dr-ja Rengia Gegužinę Leicester, Mass.

Pelnas Skiriamas Šelpimui Tremtinių

Lietuvai Remti Draugija rengia didelį pikniką rugsėjo (Sept.) 30 dieną, 1951 metais, Babrausko Paviljone, Monville St., Leicester, Mass. Pikniko pelnas eis sušelpimui tų brolių, sesių, kurie liko tremty ir yra ligoniai. Tokiu būdu visų mūsų pareiga šiame piknike dalyvauti ir paremti savo brolius bei seses, kurie laukia iš mūsų paramos. Šiame piknike linkimai praleisit laiką, kartu paremsit kovą už Lietuvos laisvę ir sušelpsit mūsų brolius ir seses tremtyje.

Visų pareiga dalyvauti šiame piknike. Lig pasimatymo! Lietuvai Remti Dr-jos pirm.

— J. Arlauskas.

Tautosakininkas Juozas Būga Išvyko į Bostoną

Juozas Būga, energingas ir nepailstantis tautosakos rinkėjas išvyko į Bostoną. Ten ir kitose rytinių valst. vietose jis rinks lietuvių tautosakos medžiagą. Kelionėje žada išbūti 2 mėnesius.

"Dainavos" ansamblis Chicagoje, įvertindamas J. Būgos pasišventimą ir darbą, šiai kelionei yra paskyręs jam \$25.00.

Rockfordo Žinios

Padidėjo Vedusiųjų Skaičius

Naujaturys, SLA 77 kp. narys Jonas Mažiulis vedė p-lę Genovaitę Kudokaite, dramoms mėgėja. Jos du broliai yra žuvę: vienas partizanuose, kitas vokiečių fronte paskutiniojo karo metu.

—
Voldemaras Adamkevičius, vedęs p-lę Almą Nutautaitę, apsigyveno Chicagoje, kur Voldemaras studijuoja inžinerijos mokslus. Staigmeną padarė ponios Nutautienės brolis Steponas Solis, sesers dukters vestuvėms atskridęs net iš Brazilijos. P-nas Solis krakmolo gamybos imonėje užima svarbią vietą, atvyko į JAV, nes savo sesers jau 22 metai nebuvo matęs.

Mirė K. Šiukštoriaus ir J. Balys

Netikėtai mirė Kazimieras Šiukštoriaus, sulaukęs 66 metus. Savo laiku buvęs Springvalley, Ill. angliakasy, nuosirdus lietuviškų parengimų remėjas. 62 m. sulaukęs mirė J. Balys. Abiejų iš mūsų tarpo išėjusių giminėms reikiame gilia užuojautą.

ALT. Suvažiavimas Delegatai

Chicagoje ALT. suvažiavimas vyksta du delegatai, atveždami Lietuvių Kultūros Dr-jos auką. — Žvalgas.

Nepatiko Jiems Studentų Elgesys

Iowa miesto 14 namų savininkų pareikalavo, kad miestas apvieštų gatvę, kurioje randasi Iowa universiteto studentų bendrabūtis. Pasirodo, įsimylėję jaunuoliai būriais stovi po to bendrabučio langais ir spiečiasi gatvėje ir, būdami romantiškai nusiteikę, kliudo aplinkinių namų savininkams vairuoti automobilius į garažus.

Gabi ir Atsizmėjusi Klarnetistė Groja Lietuvių Orkestroje

Emilija Wolf-Poškaitė

Iš mažų dienų pamėgusi muziką, Emilija Birutė Poškaitė pradėjo studijuoti pianą, o paskiau pasirinko klarnetą, tapdama gabia šio instrumento valdytoja. Prieš 15 metų ji įstojo į Chicago Woven's Symphony Orchestrą, o nuo 1944 metų ji yra narys Grand Park Orkestra. Ji dažnai pasirodo ir su Chicago Symphony Orkestra. Ji yra dukteris žinomo mūsų tautiečio, aptiekoriaus Prano Poškos, 3101 S. Morgan St. Taitgi Emilija Birutė Poškaitė-Wolf girdėsime grojant su lietuvių orkestra, sekmadienį, rugsėjo 30 dieną, Sokol Hall.

Algirdas Buvęs Vienas Žymiausių Politiku Viduramžių Laikais

Ne visi istorikai mano, jog Vytautas yra buvęs žymiausias Lietuvos valdovas. Gera jų dalis, ypatingai vokiečiai, drašiai tvirtina, jog žymiausias senovės Lietuvos karo vadu ir politiku buvęs ne kas kitas tik Algirdas, Gedimino sūnus.

Pav. Chr. Krollmann savo knygoje "Politinė Vokiečių Ordeno Istorija", išleistoje Karaliaučiuje 1932 metais, Algirdas vadinamas vienu didžiausių vyrų viduramžių laikais. Palikęs Zemaitiją savo broliui Kęstutiui, Algirdas plėtė Lietuvos sienas į rytus, padvigubindamas visos valstybės plotą. Jis pasiekė Juodąją jūrą, užėmė Kievą, Cernigovo žemę, Padolę ir šiaurinę Voluinės dali. Jis faktinai laikė savo įtakoje Pskovo ir Didžiojo Naugardo respublikas. Jis mokėjo tuos kraštus valdyti. Nors pats griežtai laikė senovės lietuvių tikėjimą, tačiau kitoms tikybos jėgoms jis teikė pilną laisvę.

Algirdas nujautė, jog iš maskolių ir totorių pusės gali ateiti Lietuvai didelis pavojus. Todėl jis bandė nustumti vienus ir antrus kuotiliausiai į rytus. Reikia atsiminti, jog Lietuva anais laikais nuolat turėjo kariuotę "dviejuose frontuose", o kartais net trijuose. Todėl jis pirmia siekė užtikrinti saugumą iš rytu, o paskiau atsukti prieš kryžiuočių ordoną vakaruose. Bet mirtis sutrukdė jam įvykinimą antro užsimojimo.

Tokiai tai nuomonę apie Algirdą išreiškė minėtas vokiečių istorikas Chr. Krollmann.

Šios Dainininkės Prisidėjo Dvejoje Auka

Alice Stephens, išpildžiusi programą Tautos Sventės proga atsisakė nuo honoraro ir 10 dolerių paaukavo Tautos Fondui. Jos choro dainininkės trio: Bobinienė, Peškienė ir Kaukoriūtė pasekdamos ją taip pat atsisakė nuo honoraro ir paaukavo po 5 dolerius Tautos Fondui. Muzikas Kučiūnas irgi paaukavo 5 dolerius.

Jo Rekordai

Tiesos Zodis Stalinui

O, Stalin, puikuoli, Tai tau, tai tau. Tu Kremlių auksojuji Ne sau, ne sau.

Susėngs, išgyvenęs Tikrai esi. Daug metų ant kupros Neši, neši.

Sargai nuolat sergsti Namus, vartus. Bet tavo likimas Kartus, kartus.

Už sienos auksinės Save slepi, Krauju savo ūsus Tepi, tepi.

Ar tau nepabodo Pikti vaidai, Kad visą pasaulį Baidai, baidai.

Nors daug tautų krauju Lakei, rijai, Bet savo šešelio Bijai, bijai.

Slepi, kiek galėdams, Visus galus, Tik leidi pasaulin Melus, melus.

Ateis ir tau galas, Žinot turi, Tu pats jau apčiuopti Gali, gali.

Tu savo stovylą Visur dedi. Vergus prieš ją lenktis Vėdi, vėdi.

Iš meilės negarbin' Tavęs, oi ne. Iš baimės tik gindams Save, save.

Garbės tu sau trokšti. Ar jos turi? Vien pragaro ugnį Kuri, kuri.

Tautų tu žudike Tai tau, tai tau. Jau iškasei duobę Tu sau, tu sau.

— Perkūnas.

Naujos Knygos

Kiekvienas Išgykite Ką Tik Išėjusią Poezijos Antologiją "ZEMĖ"

ZEMĖJE savo brandžiausią kurybą spausdina: Juozas Kėkštas, Kazys Bradūnas, Alfonsas Nyka Niliūnas, Vytautas Mačernis ir Henrikas Nagys.

Antologiją redagavo Kazys Bradūnas. Studijinį (apie 65 puslapių) antologijos įvadą parašė Juozas Grinius.

Knyga yra iliustruota ir atspausdinta dviem spalvum, 200 puslapių. Kaina \$4.00. Žemė galima įsigyti pas leidėją "Lietuvių Dienas", 9204 South Broadway, Los Angeles 3 Cal., pas L. D. magazino atstovus ir šio laikraščio administraciją.

Šveicarijoje namų šeimnininkams, dėl gresiamo karo pavojaus, vyriausybė patarė turėti namuose bent dviems mėnesiams negendančio maisto atsargas.

'Crusade for Freedom' Vajus Vertas Kiekvieno Paramos

Reikalinga Paremti Tuos, Kurie Gina Žmonių Laisvę

Chicagoje ir apylinkėje dabar yra daroma rinkliava kovai dėl pavergtų tautų laisvės. Angliškai šita rinkliava yra vadinama Crusade for Freedom. Apie ją rašo laikraščiai ir kalba radijų pranešėjai.

Crusade for Freedom yra dalinys National Committee for a Free Europe, kuriame yra ir lietuvių dalinys susidedas iš p. p. V. Sidzikausko, A. Trimako, K. Bielinio, J. Audėno, B. Nemicko, M. Tolišiaus, P. Vainausko ir V. Vaitekūno. Crusade yra suorganizuota pr. metais. Jai pirmininkauja gen. Lucius D. Clay. Chicagoje jos pirmininku yra T. Cassidy, o garbės pirm. Gubernatorius Stevenson. Crusados metu surinkti pinigai bus naudojami Laisvos Europos Radio užlaikymui ir transliavimui į bolševikų užimtas bei dominuojamas šalis. Transliacijos Lietuvon prasidės neūžilgo.

Rinkliavos vedėjai kviečia ir prašo lietuvius skaitlingai ir stipriai prisidėti prie rinkliavos. Aukas rinks specialios rinkėjos mokyklų vaikai. Kiekvienas aukotojas bus įtrauktas į Laisvės Kovotojų sąrašą ir gaus laisvės varpo pavaldlo sagutę su užrašu: Crusade for Freedom.

Crusade for Freedom adresas: 8 So. Dearborn St., Chicago 3,

Ill. Telefonas: FRanklin 2-4440. Reikalui esant, galima susikalbėti ir lietuviškai. Crusade vedėjo M. Rotman sekretorė yra p-lė Juciūtė. — P. P. D.

KRAM-BURS, FURS MANUFACTURERS OF FINE FURS

Storage— Remodeling

Kalbama lietuviškai. Visokie perdurbimai ir pataisymai. Nauji kaillai. Greitas ir mandagus patarnavimas. Ypatingai pigios kainos. Galimas ir kreditas.

190 North State St.

Kambarys 736 CHICAGO, ILL. Phone Randolph 6-1966 Vakarais Pagal Susitarimo Teelefonu.

Columbia Roofing Co. Not Inc.

P. KLJUKA — VEDĖJAS

Uždengiam Stogus, atliekame skardos darbus, pritaism "gutters". Darbas garantuotas.

3319 S. MORGAN STREET Chicago 8, Ill.

Telefonai: Ofiso — YArds 7-0706 Rezidencijos: LAfayette 3-4557 4800 So. Wood Street

NEW LIFE LIQUORS

Galite gauti visokios rūšies Vynu, Degtinės, Alaus Likierių žemiausiomis kainomis.

Draugiška Uželga Lietuvių Centre — Bridgeporte.

3234 South Halsted Street JOHN ZAVIS — Savininkas

TAUPINTOJŲ SKAIČIUS DIDĖJA

Atsilankiusieji džiaugiasi gražiai įrengta mūsų raštine ir skubiu patarnavimu.

Taupytojams mokame gerus dividendus. Prieinamomis sąlygomis skoliname pinigų už namus.

Paroduodame ir keičiame Jungtinių Amerikos Valstybių Taupymo Bonus.

VISŲ SANTAUPOS YRA APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois Telefonas: HAymarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandai vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

Čia gaunami geriausiai baldai, televizijos ir radijo aparatai, siuvamos mašinos, šaldytuvai ir visi kiti namų apstatymui reikalingi dalykai

DUODAMA ISMOKEJIMUI 15 MĖNESIŲ.

JOKIOS GARANTIJOS NEREIKIA

2310 West Roosevelt Road

Phone SEeley 3-4711

CHICAGO 8, ILLINOIS

Atdara Pirmadieniais, Ketvirtadieniais iki 9:30 val. vak.; Sekmadieniais nuo 11—4:30 popiet

The Office of Education kiekvieno mokinio dimiesčiuose išmokslinimui kasmet išleidžia \$246.71.

Don't let delays spoil your group outing

IT'S SMARTER TO CHARTER

YOUR OWN PRIVATE CTA BUS!

available now for picnics, sports events, excursions, school, church and club sight-seeing trips

•Extra Comfort
•Extra Convenience
•Extra Safety
•Extra Fun

Pareikalaukit šiandien nemokamo spalvoto žemėlapio ir pramogų rodyklės (tinkamo rėmams). "Chicagoland Pleasure Points". Turite viandųjų informaciją, kur vykti norint smagumo ir susijaudinimo, ir nurodymų švietimo ekskursijų planavimui. Norint detalių parankios, nebrangios

CTA CHARTER SERVICE. ICE clip coupon below or call DEarborn 2-6100

Be Carefree Go Carefree!

CTA CHARTER SERVICE

Free CLIP THIS COUPON AND MAIL TO CTA CHARTER SERVICE P.O. BOX 1151, CHICAGO 90, ILL.

Name.....
Street Address.....
City..... Zone..... State.....

Seniausias Lietuvis Laikrodininkas

Laikrodžių Taisymo Įstaiga ir Brangenybių Parduotuvė

Elgin ir Šveicarių Laikrodžiai ir Kitokios Brangenybės. Taisom Vietinius ir Europinius Laikrodžius. Isteigta 1907 metais

A. R. Junievicz & Son

3317 S. HALSTED ST. Chicago, Illinois

GUŽAUSKŲ

Beverly Hills Gėlinvėčia

Gražiausios gėles dėl vestuvių, bankietų, laidotuviams ir celi kitų visokių papuošimų.

6901 S. WENTWORTH AVE. Tel. ST. 3-2454 ir HU. 3-2224

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

5000 waits—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Seštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Lietuviškos Vakarūškos

Tel. HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

METRICK'S PAINT STORE

naujoje vietoje:

3414 ROOSEVELT ROAD

KEdzie 3-6800

NEMOKAMI PRISTATOME VISAME MIESTE

One coat flat paint 12 gražių spalvų ir balta ..... \$3.45 gal Interior Gloss arba pusiau Gloss— 16 spalvų ir balta .... \$4.35 gal.

NAUJO LIETUVIŲ SALONINIO-KONCERTINIO ORKESTRO

KONCERTAS IR KRIKŠTYNOS

Sekmadienį, Rugsėjo 30 Dieną, 4 val. po pietų - SOKOL HALL

2345 South Gedzie Avenue - Chicago

dalis skiriama Amerikos Lietuvių Tarybai Visų bilietai kainos — \$1.25 (su taksais). Pelnas Koncertui užsibaigus — "Krykštynų" balius, šokiams grojant B. Pakšto kapelai ir kit-kas.

Pirmą sykį bus išpildytos Vyta. Jančio ir A. Ja kavičiaus lietuviškom temom kompozicijos. Be to Fr. Liszt'o, J. Sibelius, Fr. von Suppe, A. Luigini ir kitų kūrinių

Dalyvauja Operos Solistai: Solistai-instrumentalistai: ALFONSAS PAUKSTYS ir ART. JAKAVIČIUS

Alė Kalvaitytė ir Algirdas Brazis Orkestros vadovas — ST. KALVAITIS Direktorius — Komp. P. SARPALIUS

ta? Tamsta gi jos nesė para-
gė?
— Jei ji būtų karšta, tai
tamsta joje negalėtų savo
pirštų laikyti — ramiai atsako
svečias.

Seimos Gyvenimas Amerikoje
Yra Gerame Lygyje

Dabartinis JAV seimų gyve-
nimas, kaip praneša Metropolitan
Life Ins. Co., yra labiau
stabilizuotas, negu kad buvo,
pav., 1940 m. Amerikoje šiuo
metu priskaitoma 40 milijonų
seimų. Gimimų skaičius yra
prašokęs prieškarinius metus
net 40%. Perskyrų skaičius yra
žymiai sumažėjęs.

Kad nuslopinti rusų propa-
gandą, JAV aviacija stato A-
liaskoje galingą 1,000 wattų
radio stotį Nome vietovėje. Iki
šiol Amerikos kariai Aliaskoje
tegalėjo girdėti tik sovietinę
radio programą iš Sibiro.

Namų Baldai

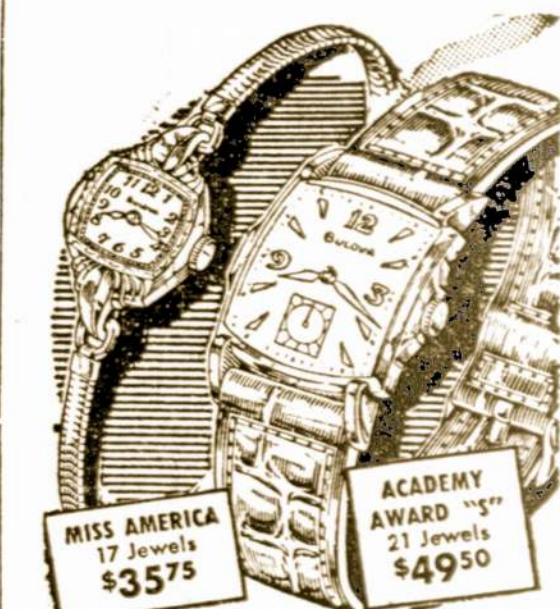
Parlor setai, kėdės, stalieliai,
stalai, dinettes, dining room
setai, kilimai, karpetai, lempos,
miegamąjį kambario setai, so-
fos, komodės, dreseriai, matra-
sai, springai ir studio sofos.

The Reverse—17" rectangular
tube. Mahogany table model.

Televizijos aparatai, skalbiamos
mašinos, prosymo mašinos, dul-
kių valytuvai, siuvamos maši-
nos, Air Conditioning Units,
gasiniai pečiai, elektriniai pe-
čiai, aliejiniai ir angliniai pe-
čiai, klejanės.
Didžiausias pasirinkimas abie-
juose Budriko Rakandų Sandė-
liuose.

Lengvos Išmokėjimo Sąlygos

MISS AMERICA
17 Jewels \$375
ACADEMY
AWARD "17"
21 Jewels \$4950

Didelis Jewelry Departamen-
tas — 3241 So. Halsted Street.
Bulova, Elgin, Longenes laikro-
dėliai. Deimantiniai žiedai. Lie-
tuviškos plokštelės — rekordai.
Gaidos.
Radio valanda iš WCFL, 1,000
kil. stoties, sekmadieniais nuo
5:30 iki 6 val. vakare.

Jos. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted St.

3409 So. Halsted St.

TEL. YARDS 7-3088

Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 6
val. vakare. Pirmadieniais ir
ketvirtadieniais iki 9:30 vakare.
Sekmadieniais uždaryta.

J.V. Sustiprino Sau Pozicijas Pacifike

Amerika Prabilo Bolševikams
Suprantama Kalba

Rašo P. DAILIDĖ

Amerikos spauda visai teisin-
gai džiaugiasi San Francisco
konferencijos vaisiais. Taikos
sutarties su Japonija pasirašy-
mas, nežiūrint visų daromų iš
Sovietų Sąjungos pusės kliū-
čių, tikrai yra didelis J.V. po-
litinis ir diplomatinis laimėjimas.
Japonija buvo ir bus vyriausia
pajėga Rytų Azijoje ir
įtraukimas tos pajėgos į kovą
su bolševizmu laisvojo pasaulio
pusėje žymiai sustiprina to pa-
saulio viltį ir pergale.

Tačiau, iškeldami pasiekto
San Francisco laimėjimo reikš-
mę, Amerikos laikraščiai mažai
kreipia dėmesio į svarbiausią
priežastį, kuri tą laimėjimą pa-
tikrina. Vertindami taikos sutar-
tį ir tarpusavio pagalbos
paktą su Japonija, kaip svarbų
įnašą į taikos patikrinimą pa-
saulyje, tie spaudos balsai ne-
užsimena apie tai, kad tas svar-
bus įnašas liko padarytas tik
dėka to, kad JAV. pasuko į tei-
singą kelią savo politikoje So-
vietų Sąjungos atžvilgiu, kad ji
pagaliau prabilo bolševikams
suprantama kalba.

Kova Už Sutartį Buvo
Ilga ir Didelė

Bolševikai visai trukdė sutar-
ties parengimą ir agitavo A-
zijos tautas prieš Amerikos ir
Anglijos siūlomą projektą. Jie
per savo radio stotis pagrasino
net karu, jeigu toksai projektas
prieš Sovietų Sąjungos ir raudono-
sios Kinijos valia būtų pa-
sirašytas.

Bet ši karta JAV. pastūmė-
jusios žymiai priekin savo ap-
siginklavimą, tokių bauginimų
nenuširdingai. Jos susitarė su
visomis suinteresuotomis val-
stybėmis taikos sutartį su Japo-
nija pasirašyti, nepaisant sovie-
tų sabotažo. Ir 49 valstybės pa-
siuntė į San Francisco savo de-
legacijas.

Matydama neišvengiama pra-
lošimą, Maskva suskato atsi-
griebti dar pačioje San Fran-
cisco konferencijoje, pasiusda-
mą ten įgarsėjusi Gromyko.
Bet ši karta Gromyko gavo pa-
tirti, kad laimingi bolševiku
propagandai laikai jau praėjo.
Jokio appeasement Kremliaus
viešpačiams jis nepasiekė. Visos
jo kortos buvo iš anksto žino-
mos ir be atodairu muštos.

Ir kai sovietų delegatas rei-
kalavo sau balso, priešingai
konferencijos reguliavimui, jis
buvo griežtai pirmininkaujant-
čio stabdomas ir kviečiamas
prie tvarkos. Jo protestai buvo
atmesti 46 delegacijų balsais.
O Ceylono delegatas davė Gromy-
ko ir gražia pamoką del
Maskvos dviveidiškumo.

Laisvasis Pasaulis Buvo San
Francisco Vieningas

Ir ne tik vieningas, bet ir ryž-
tingas. Maži kirstai draugai bal-

savo su Amerika, nei kiek ne-
paisydami Sovietų Sąjungos
nemalonės.

Iš kur ta drasa dabar atsirado?
Juk dar taip neseniai ma-
žesnės valstybės bijojo viešai
pasisakyti politiniais klausimais,
jeigu žinojo, kad tai gali
nepatikti bolševikų imperi-
jai. Kai iškilo aikštėn konflik-
tas tarp Rytų ir Vakarų, ma-
žesnių valstybių tarpe buvo
paplitusi tikra neutralumo liga.
Tai kodėl dabar ta sena baimė
pamirštama?

Į tai nesunku atsakyti. Kai
Amerika mobilizuojasi, kai ji
skiria dešimtis milijonų dolerių
ginklamis visuose kontinentuose,
laisvojo pasaulio kraštai ma-
to, kad Amerika prabilo bolšev-
vikams suprantama kalba. Tie
kraštai įgijo pasitikėjimo Ame-
rikos jėgomis ir jos vadovybe
kovoje su žmonijos priešiu —
bolševizmu.

Plėšriųjų Žvėrių Kainos

Laiks nuo laiko Amerikos
zoologijos sodai praneša, kad yra
pirkę plėšriuosius žvėris. Ir,
pasirodo, kad kainos pastarųjų
dešimties metų bėgyje tiems
žvėrimis pašoko net dvigubai.

Šiandien Afrikoje gimes
dramblys kaštuoja jau net
\$6,000.00, už tigra reikia mokė-
ti nuo \$1,500 iki 2,500, impor-
tuotas liūtas kainuoja \$750, o
už vietoje gimusį temokama
tik \$150.00.

1920 m. gruodžio 19 d. pra-
dėjo veikti pirmas Lietuvos
profesinis teatras Kaune.

Kaip Lietuviai Seniau Išivaizdavo Saule

Užsilikę Burtai ir Prietariai
Turi Vertės Mokslo Studijoms

Juozas Būga

Lietuvoje pasitaikę burtai ir
prietariai yra atsiradę pačioje
Lietuvoje, arba — paimiti iš
kaimynų. Burtai — daugiausia
daromi su įvairiais daiktai ir
burtažodžiais, o prietariai — yra
aiškinamas įvairių atsitikimų,
surištų su kitais vyksmais.

Burtų ir prietarų yra gerų ir
blogų. Dauguma jų yra palikę
nuo senosios lietuvių religijos
ir daug jų atsirado vėlesniais
laikais.

Dangus senovėje ir dabar lie-
tuviui išrodė nesuprantamas:
kėlė didelę baimę ir susidomė-
jimą. Danguje švietė ir šildė
saulė dienos metu, naktį — švie-
tė žvaigždės ir mėnulis ir daž-
nokai pasirodydavo galingasis
Perkūnas dienos ir nakties me-
tu. Tuojau senovės lietuvis į
minėtas Danguus galybes susi-
rado maldas, giesmes ir įvai-
rius aiškinimus apie jų galybę,
atsiradimą ir jų laikymosi vie-
tas. Tos senovėje sukurtos mal-
dos ir kalbos apie Danguus kū-
nus per lūpų lūpas pasiekė ir
mus. Dažnai dar ir šandie lie-
tuviai daro burtus ir tiki prie-
tariais, kuriuos jie matė darant
savo senelius ir tėvus.

Saulė

Apie šią Danguus galybę žmo-
nės daug sukūrė dainų ir pasa-
kojimų. Aišku, saulė žmonėms
daro gera ir žmonės turėjo apie
ją kalbėti ir žinoti kas jai ne-
patinka ir kuo ji gali žmonėms
padėti

Ypač daug dainelių į saulę
užsiliko lietuvių piemenų tarpe.
Zarasų krašte, Dusetų vls. pie-

menys, pablogėjus orui, kvies-
davo saulę:

Išėik, saulyte, su pyragais,
su pyragais.

Nuvyk debesėli su botagais,
su botagais.

Ir piemenys tikėdavo, kad
saulė tuojau praveja debesis ir
prašvinta.

Želvos apylinkėse, Ukmergės
aps., piemenys, išginę anksti
gyvulius į laukus, prašo saulę:

Saulele, motute, užtekėk,
užtekėk.

Aš mažiukas piemeniukas,
Ant akmenio sėdėdamas,
Rankoj rykštė turėdamas,
sušalau, sušalau.

Marcinkonių apylinkėj dzū-

Jeį Norite Pirkti Arba
Parduot Namą — Farmą

Ir Kitokiais Real Estate
Reikalais Kreipkitės
Į Savo Tautietį

GEORGE WASLO

911 West 59th Street
Tel. WEntworth 6-4837

kai piemenys ir taip išsigalvo-
davo, prašydami gero sau ir
boga kitiems iš saulės:

Sauliute močiute sušildyk,
sušildyk.

Zydelynus sušaldyk, sušaldyk.

Simno apylinkėse, piemenys
pamatę betekantią saulę, taip
dainuodavo:

Saulute šviesioji šviesk čia,
šviesk čia.

Išleisk spindulėlį iš te, iš te.

Karšta Sriuba

Svečias restorane užsako sriu-
bos lėkštę. Padavejas atneša,
bet svečias liepia atgal nunešti,
nes, girdi, ji yra atšalusė — nėra
karšta. Tokiu būdu padavė-
jas net dešimtis sykių neša sve-
čiui sriuba. Pagaliau, jis neten-
ka kantrybės ir sako:

— O iš kur, gerbiamasis, tam
sta žinai, kad sriuba nėra karš-

Didelis Išpardavimas

Vyriškų ir Moteriškų Drabužių

Pasinaudokite Proga. Nupigintomis Kainomis Galite Gauti Čia
Baltinių, Vyriškų ir Moteriškų Kojinių, Lovoms Uždangalų,
Paklodžių, Megstinių, Rankšluosčių, Moteriškų Suknelių ir Daug
Kitokių Dalykų.

APLANKYKITE MUSŲ KRAUTUVĘ IR PASIRINKITE
KAS JUMS REIKALINGA.

Joseph Dry Goods Store

JUOZAS PIKELIS — SAVININKAS

3218 South Halsted Street

Pasirinkimas iš 60-ties su viršum vartotu karu

TAIPGI, GALITE ĮSIGYTI NAUJĄ AUTOMOBILĮ ...

MILDA BUICK SALES

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Lon Labanauskas ir Antanas Bačkys

907 West 35th Street

LAfayette 3-2022

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį . . .
Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje

TURTAS \$28,000,000.00

ATSARGOS FONDAS \$2,800,000.00

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Tretadieniais visai neatidarojama

Taupykite Šioje Sparčiai Augančioje Bendrovėje

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki \$10,000. KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama
by an agency of the U. S. Government. ant pareikalavimom.

KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas vi. KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra
siems mūsų taupytojams. teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ \$6,100,000

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N

6234 S. Western Ave.

JOHN PAKEL, President

Tel. GROvehill 6-7575

LIQDĖSIO VALANDŲ
Saskite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. — Air Conditioned Chapel
PROspect 6-0099 — and Parking Facilities
Tiesiogiai gyvena kitoje miesto dalyje gausime koplyčią arčiau Jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAfayette 3-0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. WGES. 1890 k.

KAS NAUJO CHICAGOJE

IR JOS ARTIMOSE LIETUVIŠKOSE KOLONIJOSE

Illinois Valst. Legionas Pagerbs St. Piežą

Trečiadienį, rugsėjo 26 dieną, Syrena Hall rengiamas bankietas paminėjimui Stasio ir Onos Piežų sidabrinio vestuvių jubilėjaus. Stasys Pieža, kaip žinoma, yra "Herald-American" dienraščio redakcijos štabo narys.

Ta proga jį ruošiasi pagerbti ir American Legion Illinois valstijoje, įteikiant p-nui Piežai atžymėjimą už jo nuopelnus įvairiose gyvenimo srityse.

Chicagoje Viešėjo P-nia Ona Račkienė

Iš Los Angeles, Cal. buvo atvykusi į Chicago žinoma mūsų veikėja p-nia Ona Račkienė. Ji aplankė čia savo drauges ir pažįstamas.

Viešnios pagerbimui, p-nia Marė Mackevičienė buvo surengusi "reception" savo gražioje rezidencijoje, 3330 W. 61 Place, kur dalyvavo nemažas būrys žymesnių vietos lietuvių.

Išgirsime Ką Tokio Nepaprasto

Alice Stephens Choras Ruošia "Opera High-Lights"

Sekmadienį, spalio 14 d. Alice Stephens dainininkės Sokol salėje ruošia visiškai naujo pobūdžio programą — "Operos Sviesoje" (Opera High-Lights). Bus vaidinamos scenos iš populiariųjų operų (kostiumuose ir dekoracijose). Dainuos publikos mėgiami svečiai-solistai.

Paul Stelkis Nukentėjo Autobuso Kolizijoje

Chicago miesto autobusas užvažiavęs ant trijų sustojusių automobilių, sužeidė Paulių Stelkį, 2416 W. 111 St. Pastarasis randasi Roseland Community ligoninėje, kur jam teks ilgą laiką išbūti dėl rimtesnių sužeidimų.

Stygų Orkestras Rengia Nuosavą Vakara

Šio Orkestro "Krikštynose" Išpildomos Naujos Kompozicijos

Sekmadienį, rugsėjo 30 d. Sokol salėje naujasis lietuvių saloninis orkestras ruošia savo pirmąjį "krikštynų" koncertą. Bus išpildytos pirmą sykį Chicagoje parašytos Vytauto Jančio ir A. Jakavičiaus lietuviškomis temomis orkestrui kompozicijos. Koncerto programoje sutiko dalyvauti, prieš išvykimą į New Yorką operos solistas Algirdas Brazis ir op. sol. A. Kalvaitytė, taip pat solistai-instrumentalistai Alf. Paukštys (smuikas) ir Arturas Jakavičius (čello).

Koncerto lankytojai turės progą šiam naujam orkestrui

suteikti pavadinimą, nes kiekvienas publikoje bus prašomas pasiūlyti vardą ir tuo būdu galės dalyvauti "krikštynose". Pūblikos geriausiųjų pripažintas pavadinimas pasiūliusiems atneš vertingų dovanų.

Renka Atstovus Konferencijai

Ruošiasi Dalyvauti Konferencijai

Lituanicos ir Aušros Vartų tantai dalyvaus Lietuvių Tarybos šaukiamoj konferencijoje (seime), kuris įvyks rugsėjo 30 d. Lietuvių Auditorijoje. Pasky-rė auka 25 dolerius.

Ji Bus Sekretore Amer. Legiono Auxiliary

P-nia Ona Shulmistras tapo išrinkta Amerikos Legiono 4to distrikto moterų vieneto sekretore. Jos ir kitų pareigūnų įvesdinimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 27 dieną, Dariaus-Girėno posto salėje.

Atrodo, jog mūsiškiai pradeda užimti vis aukštesnes ir aukštesnes vietas legionierių organizacijoje.

Vice-Prezidentė Šioje Profesionalių Org-joje

P-lė Frances Sadauskaitė

American Society of Women Accountants, kuri yra nacionalinė organizacija, turinti 1500 narių, savo susirinkime, įvykusiame New Yorke, išrinko p-lę Frances Sadauskaitę vice-pirmininke tos organizacijos. Vieša instaliacija įvyks pradžioje spalio mėnesio, Washingtone.

P-lė Frances Sadauskaitė yra "Certified Public Accountant" ir ji turi ofisą drauge su p. J. P. Varkala, 2401 W. 63rd Street.

Stasio Pilkos Rečitalis Curtis Salėje

Šeštadienį, spalio 20 d. vidurmesčio Curtis Hall, 410 S. Michigan Ave. jaukiose patalpose įvyks STASIO PILKOS lietuvių literatūros rečitalis. Programoje dalyvaus sol. Pr. Bičkienė ir dir.-muz. Al. Kučiūnas. Tai bus pirmasis Stasio Pilkos rečitalis Amerikoje.

TRUMPOS ŽINIOS

Sunkiai susirgo senas Bridge portietis Juozas Rizgin, 838 W. 34th St.

Prieš keletą metų jis turėjo auksinių daiktų krautuvę šioje kolonijoje.

Karys Richard Jakaitis, 826 W. 34th Place atvyko iš Fort Lenard Wood, Mo. praleisti atostogas pas savo tėvus Bruno ir Oną Jakačius.

M. Massey, 4235 So. Maplewood Ave. grįžo namo praleidęs bent pusmetį Hines veterano ligoninėje.

Jis yra service officer Dariaus-Girėno legionierių poste.

P-lė Loretta Kaselis, duktė Povilo ir Ladislavos Kaselių, 4049 So. Rockwell St. yra gavusi stipendiją ir Xavier Kolegiją. Ji yra ne tik gera studentė, bet ir pavyzdinga lietuviutė.

Antanas Kasiulis, 4525 N. Dover Ave. išvežtas antru sykiu į ligoninę.

Trumpam laikui buvo sustojusi Chicagoje p-nia Solomėja Mulks-Cherienė. Ji buvo nuvežusi tremtinius našlaičius į Iowa City ir paskiau į Clevelandą.

Stasys Misius, 2052 Division St. pranešė policijai, jog trys juodukai užpuolė jį ir atėmė \$17 prie Hoyne Ave. ir Madison St.

Pusės tuzino metų sulaukusi lietuviutė Jo-Ann atžymėjo savo gimtadienį gražia programa, kurią surengė jos tėvai Jonas ir Ona Shulmistras, 4004 Archer Ave.

Sandaros 100 Moterų Kuopos Susirinkimas

Visos narės Sandaros 100 moterų kuopos kviečiamos susirinkti antradienį, rugsėjo-Sept. 25 dieną, 8 val. vakare, Sandaros svetainėje. — Valdyba.

1950 m. Amerikoje žmonės suvalgė 1,120,000,000 svarų sūrio. Tuo būdu kiekvienam gyventojui per metus teko 7 svarai.

Džiaugiuos Kad Man Kaip Lietuvui Tenka Įeiti į Metropolitan Operą

Taip Pasakė Al. Brazis Grįžęs iš New Yorko

Pereitoje "Sandaros" laidoje buvo priminta, jog Chicago lietuvių gali netekti savo mėgiamausio dainininko — Algirdo Brazio. Tas spėjiojimas išsipildė. Algirdas Brazis išvyksta į New Yorką pirmomis dienomis sekancio mėnesio ir prisijungs prie garsiosios Metropolitan operos.

Pasikalbėjime su jūsų reporteriu p. Brazis pareiškė: "Aš džiaugiuosiu kad toji vieta teko lietuviui. Aš bandysiu kiek išgalėdamas garsinti lietuvių dainą ir savo tautą..."

Patekti į Metropolitan operą nėra lengva. Tik viena vieta baritono balsui buvo atvira, o

Jonas A. Shulmistras

INSURANCE
•
MORTGAGES
•
PROPERTY
Management

4004 Ahcher Ave. — Chicago
Phone LAfayette 3-6300

Jums Gerai Patarnaus End the Embarrassment of Superfluous Hair FOR GOOD!

Why endure unwanted hair when you can have a smooth, lovely skin so easily, so comfortably and quickly?
Removed Safely, Permanently
the BRANTRONIC Way
Endorsed by physicians, this modern electrolytic method permanently removes every unwanted hair. So gentle you hardly know when the amazing "short wave" does its work! Ends temporary or dangerous methods. Let a specialist unravel your charm and beauty for good. Guaranteed results. Charges are moderate.
Come in for Free PRIVATE Consultation
THE SAFE Brantronic METHOD
NO CASE TOO FAR ADVANCED

Mary E. Schweitzer
108 N. STATE STREET
Room 836
Tel. Dearborn 2-7321

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai Federalės valdžios apdrausti iki 10,000 dolerių.

Midland Savings

AND LOAN ASSOCIATION
4038 Archer Avenue
Telefonas: LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Atidarykite Dabar Taupymo Sąskaitą

Sąskaitos yra apdraustos J.V. valdžios iki \$10,000.

Ką Siandie Atidėsite, Tą Lietingoj Dienoj Turėsite!

MES MOKAME 3% DIVIDENDŲ.

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICZ,
PRESIDENT, MANAGER
2555 W. 47th Street LAfayette 3-1083
CHICAGO, ILLINOIS

kandidatų pasirodė iš visos Amerikos. Kontestas vyko didžiulėje operos scenoje. Algirdas Brazis sudainavo tris kūrinus, įvairiomis kalbomis. Jam užbaigus teisėjai paprašė padainuoti dar vieną, itališką.

Kai jis tą užbaigė teisėjai išsyki išnešė teigiamą nuosprendį. Tai nepaprastas atsitikimas Metropolitan audicijoje. Labai retas dainininkas išsyki laimi, daugelis gi pereina per "ekzaminus" po keturius, penkius kartus, kol vienam iš daugybės nusišypos toji laimė.

Chicago ir visos Amerikos lietuvių dabar džiaugiasi ir didžiuojasi p. Brazio įžengimu į Metropolitan operą.

Leonas Bartkus Pasitraukė Iš Gyvųjų Tarpo

Leonas Bartkus, 30 m., anksčiau gyvenęs Chicagoje, o vėliau persikėlęs į Scotville, Mich. mirė Battle Creek, Mich. ligoninėje ir tapo palaidotas Chicago Sv. Kazimiero kapinėse. Jo liūdi duktė Beverly, motina Sofija Gudaitienė, patėvis Juozas Gudaitis, broliai Phil ir Vincas Bartkai su žmonomis ir dukterimis.

Girtiems ir ožkos kaustyto.

Dr. Anthony Rudokas OPTOMETRISTAS

4701 S. Damen Ave., Chicago 9
Ofiso Valandos:—Vakarais:
Nuo 6 val. vak. iki 9 val vak.
Šeštadieniais:—
Nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.
išskyrus trečiadienį.
Saukite: YArds 7-7381

DR. G. SERNER LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS 18 metų patyrimas

Tel. Yards 1828
Pritalko Akinius
Kreivias Akis
Ištalsu
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais nuo 10 iki 12.

Įvairios Progros

Didelis pasirinkimas visokių namų, lotų, rezortų ir farmų.
Visokia apdrauda geriausiose kompanijose. Pasin a u d o k i t e m a n o i l g ų m e t ų p a t y r i m u .

J. SINKUS
2440 W. 63rd Street
Phone PProspect 6-9000

Apdrauda—Paskolos REAL ESTATE

Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolas, ar pataisyti savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti

August Saldukas
4038 Archer Ave.
Prone LAfayette 6719

Conrad Photo Studio

Lietuvis Fotografas
Moderniška Fotografavimo Įstaiga — "Atelie"
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškoms užlaidomis ir Hollywood šviesomis.
Darbas garantuotas.

414 W. 63rd Street
Biznio tel.: Englewood 4-5883
Rez.: ENglewood 4-5840

Budriko Radio Programa

Šį sekmadienį Budriko radio programos nebus, nes laiką tenka užleisti radio stoties "national broadcasting" programai. Tačiau ateinančią sekmadienį, t. y. rugsėjo 30 d. Budriko radio

Išsinuomoja Ofisas

Išnuomavimui kambarys, tinkamas medicinos daktarui — Marquette Parko kolonijoje, 2723 W. 71st Street, Tel Grovehill 6-6785.

Skubiai Parsiduoda Namas

Dviejų butų, po 6 kambarius. Grindys ir aptaisymai iš raudono ažuolo. Arti Garfield Blvd., prie Sherman Parko. Arti gyvena lietuvių. Aukštos rūšies apylinkė.

Namas yra mūrinis, garažius dviem automobiliam, storm windows, screens, venetian uždangos langams. Namas gerame stovyje, apšildomas kaštu vandeniu. Turiu skubiai parduoti. Telefonuokit: — Wentworth 6-5004. Galite pašaukti 9 val. iš ryto, arba tarp 4-5 val. popiet.

GERIAUSIA PIRKTI Namams Reikmenis

PROGRESS
Lietuvių Bendrovės
KRAUTUVIŲ

REFRIGERATORIAI
TELEVIZIJOS
PLOVYKLĖS
RAKANDAI
MATRACAI
KAURAI
RADIOS
PECIAI
LOVOS
Ir Valkų
RAKANDAI

Didžiausias Pasirinkimas
Mažiausios Kainos
Lengviausi Išmokėjimai
Rakandų Išdirbėjai
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 S. Halsted St.
Tel. Victory 2-4226
4183 Archer Ave.
Tel. LAfayette 3-3171

Perka Ir Parduoda

Įvairios Rusies Šautuvus
Naminius Ir Iš Užsienio
Taipgi šovinius — Amuniciją. Galite Gauti Visokius Prietaisus Žuvavimui ir Motorus Laidukams.
Kreipkitės į Savo Tautietį

A. L. PAULSON
GUNSMITH

2614 W. 59th Street
Phone HEMlock 4-0384

Namų Taisytojas

Kontraktorius
GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.

10546 S. Artesian Av.
Tel. Cedarcrest 1739

programa bus įprastu laiku: nuo 5:30 po piet iš WCFL, 1000 kil., dalyvaujant mūsų žymiajam solistui Algirdui Brazui. Jis paprašome pasiklausyti. —K.

DR. A. P. STULGA
DENTISTAS
2723 West 71st Street
CHICAGO 29, ILL.

DR. G. J. BYLAITIS
DR. J. G. VALAITIS
Gydytojas ir chirurgas
4038 S. Archer Ave.
(ties California Ave.)
Val. Kasd. 6-9, sest. 1-6.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telef. HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rez. telef. COMmodore 4-8364
Valandos: 2-4 ir 6-8 vak.
Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų Treč. ir Sekm.

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel.: DANube 6-1126

Dr. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos 1-4 p.p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Šeštad. nuo 1 iki 4 p.p.
Rezid.: 3247 So. Emerald Ave.

Telephone PULLman 5-8277
I. E. MAKARAS, M. D.,
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 PARNELL AVE.
Chicago 28, Ill.

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3417 So. Halsted Street
Phone LAfayette 3-7020
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vakare
Nedėliomis pagal sutartį.

Telephone VIRginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak.
Šeštadieniais nuo 1 iki 3 popiet
Trečiad. ir Sekmad. Ofisas
yra uždarytas.
REZIDENCIIJA:
3241 West 66th Place
Tel. REpublic 7-7868

Phone YArds 7-2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Ave.
Chicago 9, Ill.
Ofiso Valandos: nuo 2—4 ir 6—8, Ser's, Sub's ir Ned' tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PProspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIDway 3-0001

Phone YArds 7-5921
Res. Tel. KENwood 6-5107
DR. BERTASH

756 West 35th Street
Corner of 35th and Halsted St.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6-8
20 Metų Patyrimo.
VALANDOS: 6—8 val. vakaro
Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis — pagal sutartį

Phone Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m. — 6 iki 9 vakaro
LIETUVIS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
3259 So. Halsted St., Chicago

Ar Jūsų Televizija Bei Radio Gerai Veikia? Patyrę Lietuviai Inžinieriai

MIELAI JUMS PADĖS.
SĄŽININGAS, GERAS IR PIGUS
PATARNAVIMAS YRA GARANTUOTAS
Skambinkite: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION COMPANY
qualified engineers' service

3120 S. Halsted Street - Chicago 8, Ill